

Medlem af Inatsisartut Anthon Frederiksen, Partii Naleraq
HER

Svar på § 37 Spørgsmål nr. 2015-040 ANFR Hjemmehørende interesse for mineraljagt som erhverv

I medfør af Inatsisartuts forretningsorden § 37, har du fremsat nedenstående spørgsmål til Naalakkersuisut, som hermed besvares.

5. marts 2015
Sagsnr. 2015-110245
Dok. Nr.

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: mmr@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

1. Hvilke muligheder har hjemmehørende personer som ønsker at starte erhverv indenfor mineral efterforskning / mineraljagt?

Der er som fastboende 3 muligheder:

- i) **Indsamling uden tilladelse, jf. råstoflovens §§ 45 og 45 a**
Der kan indsamles og brydes mineraler med mindre håndholdte midler til en værdi af op til 100.000 kr. om året. Denne mulighed omfatter ikke værdifulde mineraler (diamant, safir, rubin, smaragd, chrysoberyl, opal og radioaktive mineraler), jf. råstoflovens § 45 c.
- ii) **Småskalatilladelse uden eneret, jf. råstoflovens § 33**
Der kan søges og meddeles en småskalatilladelse uden eneret, der omfatter et kommuneområde. Ansøgnings- og meddelelsesgebyret er på 500 kr. Denne tilladelse giver fastboende mulighed for at efterforske efter diverse mineraler uden at der er fastsat en grænse på salget samt anvende andre midler end mindre håndholdte midler, såsom småsprængning, jf. råstoflovens § 36, stk. 4. Rettighedshaveren af en småskalatilladelse uden eneret skal respektere andre selskaber eller fastboende personers eneretsområder. Praksis er på nuværende tidspunkt, at såfremt en fastboende person vil udnytte et værdifuldt mineral, skal den fastboende søge en småskalatilladelse med eneret og efterfølgende en godkendelse af udnyttelsen, jf. råstoflovens § 38.
- iii) **Småskalatilladelse med eneret, jf. råstoflovens § 33**
Småskalatilladelse med eneret giver den fastboende eneret til det område denne får tildelt. Ansøgnings- og meddelelsesgebyret koster 1.000 kr. Denne tilladelse giver rettighedshaveren eneret til at udnytte og sælge f.eks. værdifulde mineraler, såfremt rettighedshaveren får godkendelse i henhold til råstoflovens § 38.

2. Hvilket krav stilles der til opstart af mineraljagt?

Råstoflovens § 32 og 33 opstiller 4 krav til ansøgere til småskalatilladelser:

- i) Der skal være tale om en fysisk person, som på tidspunktet for ansøgningen har og har haft folkeregisteradresse i Grønland de forudgående 5 år.
- ii) Ansøgeren skal være og have været fuldt skattepligtig til Grønland i denne periode.
- iii) Personen skal være myndig og have fuld rådighed over sin formue og herunder ikke være i betalingsstandsning, under konkurs eller i en situation, der kan ligestilles dermed.
- iv) Endvidere findes der et krav i råstoflovens § 33, stk. 4 om at "rettighedshaveren efter en småskala tilladelse skal have fornøden sagkundskab og økonomisk baggrund for aktiviteterne efter tilladelsen. Rettighedshaveren skal generelt handle til markedspriser og på markedsvilkår". I praksis er det ikke et krav der har stor betydning på nuværende

tidspunkt. Hvis ansøgere til småskatilladelse stiger i meget stort omfang og der kommer flere konkurrencesituationer vil det formentlig blive et punkt, som der vil blive lagt større vægt på.

3. Hvilke muligheder er der for at udbyde smykkesten til salg herhjemme og i udlandet?

Salg af grønlandske smykkesten i detalj i Grønland kan ske fra smykkestenkunstnerens værksted, i turistbutikker, fra boder opstillet hvor krydstogtturister kommer i havn samt ved gadesalg. Der er derudover engroshandel med rå grønlandske smykkesten til videreforarbejdning af bl.a. grønlandske smykkestenkunstnere.

Salg af grønlandske smykkesten i udlandet kan ske som engroshandel via messer og direkte til slibefaciliteter. Grønlandske smykkesten kan desuden sælges til udlandet som detail- og engrossalg via internettet, herunder via etablerede salgsplatforme som eBay.

Ved detail- og engroshandel i udlandet vil grønlandske smykkesten ofte være i direkte konkurrence med smykkesten fra lande med en specialiseret smykkestenindustri med lave produktionsomkostninger, høje forarbejdningskvaliteter og/eller velkendte brands. Ved detail- og engrossalg i udlandet skønnes det derfor særligt vigtigt for grønlandske udbydere, at de finder eller etablerer deres egen niche. Ved detailsalg af grønlandske smykkesten i Grønland antages den grønlandske udbyder derimod at være mindre udsat for konkurrence fra udenlandske smykkesten.

De grønlandske smykkesten sælges som rå, slebne, isat smykker og som udskårne figurer. Smykkestene anvendes som pyntegenstande i smykker og af det esoteriske marked, hvor visse mineraler antages at have særlige kræfter. Derudover anvendes visse grønlandske smykkestenminerale som samlerobjekter eller pyntegenstande.

For at kunne udbyde grønlandske smykkesten til salg, skal disse være til rådighed på markedet. Den geologiske kortlægning har ikke været fokuseret på smykkesten, og en kortlægning af smykkestenforekomsterne med speciel fokus på småskalaminedrif vil være nødvendig for at kortlægge potentialet. Grønland har en varieret geologi, og man vil derfor kunne forvente, at der vil være et potentiale for at finde forekomster med forskellige smykkesten.

4. Hvilke krav stilles der til personer som gerne vil udbyde smykkesten til salg i udlandet?

Der stilles ikke særlige krav udover, at personen der skal sælge sten i udlandet/til personer i udlandet skal have en eksporttilladelse udstedt af Råstofstyrelsen. Derudover stilles der ved salg af værdifulde mineraler, som defineret i råstofloven, krav om at en fastboende skal have en småskatilladelse og godkendelse til at udnytte værdifulde mineraler.

5. Har Naalakkersuisut initiativer for at personer herhjemme fra i større omfang kan være aktive deltagere i mineral efterforskningen?

Ja, Naalakkersuisut har allerede igangsat flere tiltag for bedre at kunne udvikle småskalaområdet samt skabe bedre muligheder for de personer, som allerede i dag har erhvervet sig en småskatilladelse.

6. Hvis der er igangsat initiativer, hvilke initiativer arbejdes der så med?

Der arbejdes med flere forskellige initiativer, bl.a. geologisk kortlægning, reservation af specielle områder til småskalaminedrif og øget information på småskalaområdet til borgere og småskalarettighedshavere.

I Råstofdepartementet pågår pt. en forberedende undersøgelse med henblik på en kommende vurdering af smykkestenpotentialet i Grønland. På baggrund af denne undersøgelse, vil der blive foretaget en vurdering af, hvilke områder der kan være

indsatsområder for en detaljeret kortlægning af de grønlandske smykkestensforekomster. Der vil her være speciel fokus på smykkestensforekomster til brug for småskalavirksomhed og muligheden for, at udbyde områder kun til småskalatiladelser.

Naalakkersuisut kan oplyse, at der arbejdes på at få åbnet de områder på i alt 247 km² ved Qeqertarsuatsiaat, som har været lukket for ansøgninger om efterforsknings- og småskalatiladelser, op for ansøgninger om småskalatiladelser. Områderne har været lukkede imens der blev foretaget en undersøgelse af, om områderne, eller dele deraf, var egnede til småskalaminedrift af smykkesten. Ved at reservere specifikke områder til småskalaminedrift, kan man sikre, at der er områder med smykkestensforekomster til rådighed for ansøgninger om småskalatiladelser.

Udover at sørge for at der er egnede områder til rådighed for småskalarettighedshavere, finder Naalakkersuisut det særdeles vigtigt, at småskalarettighedshavere får bedre mulighed for at øge deres viden på småskalaområdet. Råstofdepartementet er derfor i gang med at udarbejde informationsmateriale om, hvorledes man kommer godt i gang med småskalavirksomhed, hvilke regler der skal følges, og hvordan man kan foretage småskalaminedrift på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde. I dette arbejde vil erfaring og ideer fra de allerede etablerede småskalarettighedshavere blive inddraget. Øget information og rådgivning inden for de administrative regelsæt og geologiske discipliner, så som prospektering, mineralidentifikation og gemmologi, vil være med til at højne vidensniveauet om småskalaminedrift forud for etablering af en småskalamine, og dermed skabe større sandsynlighed for succes.

Råstofdepartementet har endvidere i samarbejde med Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel udarbejdet en redegørelse om de samfundsmæssige perspektiver for udvikling af et grønlandsk smykkestenserhverv. Redegørelsen belyser de muligheder og udfordringer, der er forbundet med en udvikling af en småskala smykkestensproduktion, og konkretiserer de vigtigste indsatsområder. Redegørelsen vil blive omdelt under Forårssamlingen 2015.

Besvarelsen har været til høring i Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked og Handel, der ikke havde bemærkninger.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

Med venlig hilsen

Andreas Uldum

